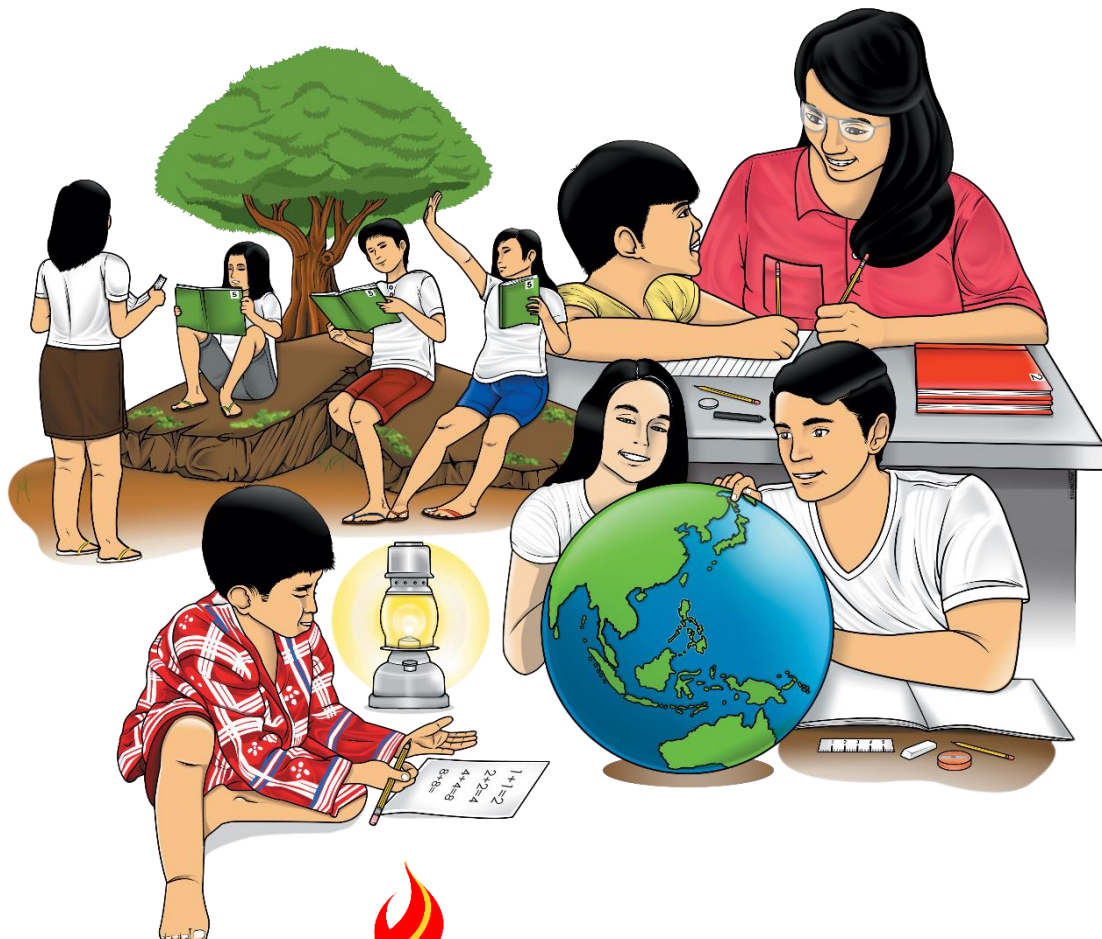

MTB-MLE

Unang Markahan – Modyul 6: Mga Salitang Nilinang sa Kuwento

MTB-MLE – Ikalawang Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 6: Mga Salitang Nilinang sa Kuwento
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Ruzzelle Eunice R. Angeles
Editor: Elena V. Almario, Nerissa D. De Jesus
Tagasuri: Marcela S. Sanchez, Racy V. Troy
Tagaguhit: Ruzzelle Eunice R. Angeles
Tagalapat: Cristina T. Fangon, Edeliza T. Manalaysay
Tagapamahala: Nicolas T. Capulong PhD, CESO V
Librada M. Rubio PhD
Ma. Editha R. Caparas EdD
Nestor P. Nuesca EdD
Marie Ann C. Ligsay PhD
Merlinda T. Tablan EdD
Ellen C. Macaraeg EdD
Elena V. Almario

Inilimbag sa Republika ng Pilipinas ng _____

Kagawaran ng Edukasyon - Rehiyon III

Office Address: Matalino St., Government Center, Maimpis, City of San Fernando
Telefax: (045) 598-8580 to 89
E-mail Address: region3@deped.gov.ph

MTB-MLE

Unang Markahan – Modyul 6: Mga Salitang Nilinang sa Kuwento

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **MTB-MLE 2** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Mga Salitang Nilinang Sa Kuwento!**

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pambuliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa **MTB-MLE 2** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul ukol sa **Pagbibigay ng Kahulugan sa Malalim na Salita!**

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa mapatnubay at malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito

Alamin

Pagkatapos ng araling ito, ikaw ay inaasahang makabubuo ng mga pangungusap gamit ang mga salitang nilinang sa kuwento sa makabuluhang konteksto.

Subukin

Panuto: Piliin ang kahulugan ng salitang may salungguhit batay sa pagkakagamit nito sa pangungusap. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

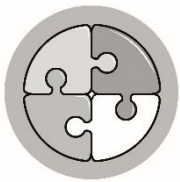
1. Ulilang lubos na si Ana kaya sa ampunan siya lumaki.
 - a. mayaman
 - b. mahirap
 - c. maitim
 - d. walang magulang

2. Ang pagtulong sa kapwa ay tanda na ikaw ay may busilak na kalooban.
 - a. mabuti
 - b. masama
 - c. masunurin
 - d. matigas

3. Matayog ang lipad ng saranggola ni Pepe.
- a. mababa
 - b. mabilis
 - c. mabagal
 - d. mataas
4. "Mahuhuli na tayo sa klase, Pepe. Makupad ka kasing kumilos," wika ni Ana.
- a. mababa
 - b. mabilis
 - c. mabagal
 - d. mataas
5. Maliliit na sasakyan lamang ang makakadaan sa makipot na kantong iyan.
- a. maluwang
 - b. makitid
 - c. malawak
 - d. maganda

Mga Salitang Nilinang sa Kuwento

Sa ating paglaki, unti-unting nadaragdagan ang ating kaalaman sa pagbasa, pagsulat, pakikinig at pagsasalita. Ngunit mahalaga rin na nauunawaan natin ang mga salitang ginagamit natin o kung tama ba ang paggamit sa mga ito. Sa ganitong paraan, nagiging mas mataas ang antas ng ating pag-unawa sa mga babasahing teksto at maging sa pakikipag-usap sa kapwa-tao.

Balikan

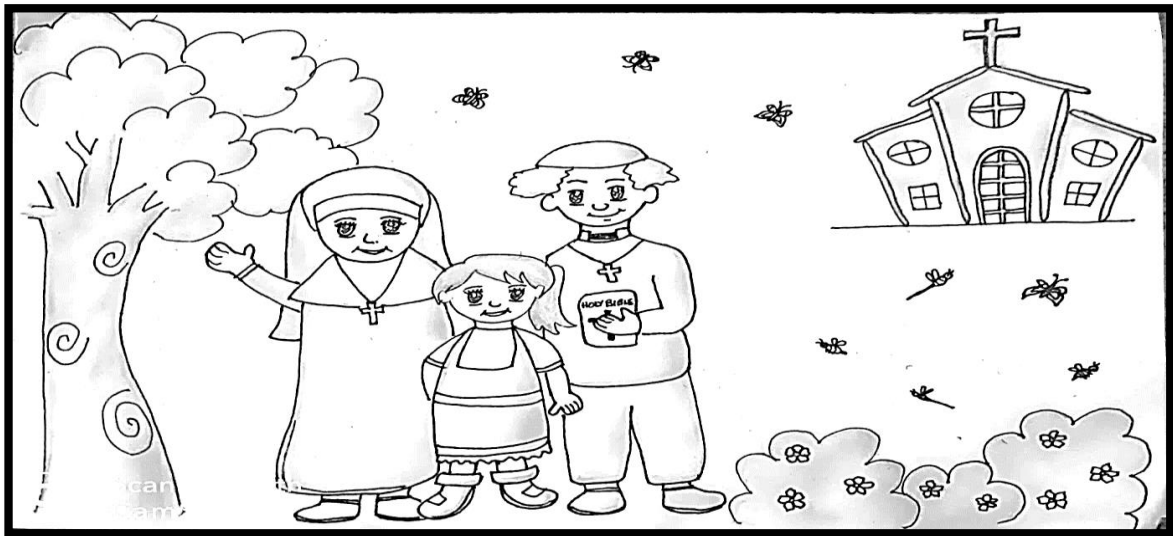
Panuto: Tukuyin ang mga salitang may malalim na kahulugan sa sumusunod na pangungusap. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

- _____ 1. Marami sa ngayon ay salat ang buhay.
- _____ 2. Manhid ang taong iyan.
- _____ 3. Nahabag ako sa pagkawala ng ama.
- _____ 4. Lagi tayong manalangin sa Diyos.
- _____ 5. Natigalgal ang lahat sa balita.

Panuto: Basahing mabuti ang kuwento at bigyang pansin ang mga salitang initiman ang pagkakasulat.

Ang Hardin ni Dindin

Ako si Dindin, isang **ulila**. Wala akong magulang na nakilala mula ng ako ay isilang. Sa **ampunan** ako nakatira. Dito sa bahay na ito inaalagaan ng mga Madre o Pari ang mga batang walang magulang. Pag-aalaga ng hardin ang gawain ko sa ampunan araw-araw

Sa aking hardin, **kaakit-akit** ang mga makukulay at magagandang bulaklak. Ang mga paruparo, tutubi at bubuyog ay **naglipana** na tila hindi napapagod sa pabalik-balik na pagdapo sa mga bulaklak. **Mayayabong** ang mga puno dito kaya maaari kang magpahinga sa lilim ng mga dahon at sanga nito.

Suriin

Panuto: Sagutan ang mga tanong sa iyong sagutang papel.

1. Sino ang ulila sa ating kuwento?
2. Saan nakatira ang mga batang ulila?
3. Sino-sino ang nag-aalaga sa mga batang ulila?
4. Ano-ano ang mga naglipana sa hardin?
5. Ano-ano ang mga salita na mahirap unawain sa kuwento?

May mga salitang sa kuwento na mahirap unawain. Ang mga ito ay maaaring maunawaan ayon sa gamit ng mga salita sa pangungusap.

Narito ang mga halimbawa mula sa kuwento.

1. Ako si Dindin, isang akong **ulila**. Wala akong magulang na nakikilala mula nang ako ay isilang.
2. Sa aking hardin, **kaakit-akit** ang mga makukulay at magagandang bulaklak.

Ang mga initimang salita ay mahirap unawain. Ang mga salitang may salungguhit ay ang naglalarawan o nagbibigay kahulugan sa salita upang ito ay maunawaan.

Mga Tala para sa Guro

Patnubayan ang mag-aaral sa pagsagot ng mga Pagsasanay.

Pagyamanin

Pinatnubayang Pagsasanay 1

Panuto: Basahin at unawain ang kuwento. Kilalanin ang mga may salungguhit na salitang ayon sa pagkakagamit sa pangungusap. Piliin ang sagot sa loob ng kahon.

Ang Maghapon ni Juan

Araw-araw ay maagang gumigising si Juan upang maghanda sa pagpasok sa paaralan. Suot niya ang kumpletong uniporme at di-kailanman nahuhuli sa klase. Pagdating sa paaralan ay magiliw niyang binabati ang kanyang guro at mga kamag-aral. Aktibo siyang nakikinig sa klase. Sabay silang umuuwi ng kanyang matalik na kaibigan na si Pedro. Pagdating sa bahay ay gagawin na niya ang kanyang mga takdang-aralin at tutulong na sa gawaing bahay. Araw-araw ganito ang gawain ni Juan.

damit na pamasok	malapit	masigasig
masaya	paaralan	

- _____ 1. Magkasabay na umuwi ang matalik na kaibigan.
- _____ 2. Magiliw na binati ni Juan ang kanyang guro at mga kamag-aral.
- _____ 3. Maagang pumapasok si Juan sa eskwelahan.
- _____ 4. Suot niya ang kanyang kumpletong uniporme.
- _____ 5. Siya ay aktibo sa loob ng klase.

Pinatnubayang Pagtatasa 1

Panuto: Isulat sa iyong papel ang kahulugan ng mga salitang may salungguhit, gamiting gabay ang mga larawan.

1. Ilapag mo sa hapag ang mga pagkain.

2. Ayusin natin ang mga damit sa aparador.

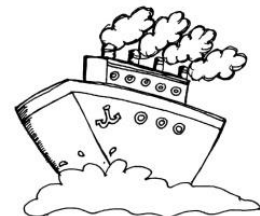
3. Nanalangin sa simbahan.

4. Ang COVID-19 ay mapanganib na sakit.

5. Si Aling Mila ay nalula sa barko, hindi siya sanay sumakay dito.

Pinatnubayang Pagsasanay 2

Panuto: Piliin sa pangungusap ang salitang lilingang sa mga salitang may salungguhit.

1. Marikit ang mga rosas sa hardin. Maganda itong tingnan tuwing umaga.
2. Irog ang tawag ng mahal naming ina sa aming ama.
3. Punong puno ng kagalakan si Tatay dahil sa masayang pagdiriwang ng kanyang kaarawan.
4. Parati tayong manalangin sa Maykapal dahil tutulungan tayo ng Diyos sa lahat ng pagsubok.
5. Matamlay si Jojo. Siya ay walang ganang kumilos at kumain.

Pinatnubayang Pagtatasa 2

Panuto: Bigyang kahulugan ang nakasalungguhit na mga salita ayon sa gamit sa pangungusap. Piliin ang sagot sa loob ng kahon.

mabaho	masarap	masaya
paligsahan	madaya	

1. Maligaya si Jiah sa pagbabalik ng kanyang ina. Masaya siya ng makita niya ito.
2. Nanalo si Kervin sa patimpalak sa pagguhit. Lagi siyang sumasali sa mga paligsahan.
3. Malinamnam ang ulam na niluto ng nanay. Nabusog sila sa masarap na pagkain.
4. Madaya sa laro ang taong mapanlamang. Hindi sila patas maglaro.
5. Masangsang ang nabubulok na basura. Mabaho na ang amoy nito.

Malayang Pagsasanay 1

Panuto: Kilalanin ang mga salitang may salungguhit batay sa pagkakagamit nito sa pangungusap. Ayusin ang mga letra upang makuha ang tamang sagot. Isulat sa sagutang papel.

M L A A I K 1. Mayabong na ang mga puno sa paglipas ng panahon.

PNGAARPA 2. Marami akong mithiin sa buhay.

M A A A P R S 3. Maanghang ang sisig na niluto ni Tatay dahil sa dami ng siling nailagay.

GANMAAD 4. Bumili si Mayor ng magarang sasakyan.

K A T S I 5. Si Angel Locsin ay isang tanyag na aktres.

Malayang Pagtatasa 1

Panuto: Ibigay ang kahulugan ng mga salitang may salungguhit ayon sa gamit sa pangungusap. Isulat ang letra ng iyong sagot.

a. tumubo

b. ginastos

c. nahuli

d. palabas

e. mabagal

1. Nilustay ni Mario ang kanyang pera.
2. Naantala ang pagdating ng bisita dahil naipit siya sa trapiko.
3. Dumalo kayo sa ating palatuntunan sa paaralan.
4. Agahan mong gumising dahil makupad kang kumilos.
5. Sumibol na ang itinanim kong buto ng halaman.

Malayang Pagsasanay 2

Panuto: Piliin ang kahulugan ng salitang may salungguhit batay sa pagkakagamit nito sa pangungusap. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

- 12

Malayang Pagtatasa 2

Panuto: Piliin ang kahulugan ng salitang may salungguhit. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

1. Matagal nang nakaratay si Mang Ben dahil sa kanyang sakit.
(nakatagilid nakatalikod nakahiga)
2. Malawak ang bakuran nina Mel kung saan sila naglalaro.
(Malapad Makipot Maliit)
3. Para sa mga dukha ay napakahalaga ng bawat butyl ng bigas.
(mayaman mahirap mataas)
4. Ibinahagi ni Jona ang labis niyang baon sa kaniyang kaibigan.
(sobra dakila kulang)
5. Maliksing nagtakbuhan ang mga bata sa pagpunta sa palaruan.
(mabagal mabilis makupad)

Isaisip

Ang mga mahihirap na salitang nababasa natin sa mga teksto ay nalilinig sa pamamagitan ng _____

_____.

Isagawa

Panuto: Ibigay ang kahulugan ng mga salitang may salungguhit batay sa pagkakagamit nito sa pangungusap. Ayusin ang mga letra upang makuha ang tamang sagot. Isulat sa sagutang papel ang kasagutan.

IKUMAY

1. Tumangis si Bea sa pagkamatay ng kanyang alagang ibon. _____

HAMUKU

2. Kailangan nating mangalap ng mga larawan ng magagandang pasyalan sa Balanga para sa ating proyekto.

DSIOY

3. Palagi tayong magpasalamat sa Maykapal sa lahat ng biyayang pinagkakaloob Niya sa atin. _____

MHAIRPA

4. Walang pambili ng gamit sa paaralan si Sabel dahil sila ay dukha lamang.

LIGPAHANSA

5. Nanalo si Perla sa patimpalak sa pagguhit na ginanap sa kanilang paaralan. _____

Tayahin

Panuto: Punan ang patlang ng nawawalang titik upang mabuo ang salitang bubuo sa pangungusap. Isulat sa sagutang papel ang salitang nabuo.

1. Naglaro si Macoy sa putikan kaya umuwi siyang
m _ _ u m _.
2. Naubos ni Miles ang isang platong pansit palabok
dahil ito ay m _ s _ _ a p.
3. Nag-aaral mabuti si Shine para m _ _ b _ t niya
ang kanyang pangarap.
4. Ginagaya ang sipag at tiyaga ni Bb. Joy kaya
naging m _ _ e _ o siya ay mga guro sa Balanga
City.
5. Nais ni Felyn na makapagtayo ng m _ _ a _ s
na gusali.

Karagdagang Gawain

Panuto: Kompletuhin ang sumusunod na pangungusap. Piliin at isulat sa sagutang papel ang angkop na salitang sa loob ng kahon na bubuo sa pangungusap

dalubhasa	tanyag	mahalimuyak
kasunduan	magtampisaw	

1. _____ ang bagong pabangong binili ni Nena.
2. Nagkaroon ng _____ sina Pagong at Matsing kung paano hahatiin ang puno ng saging.
3. Masarap _____ sa malamig na tubig ng batis.
4. Si Dr. Angeles ay _____ sa kanyang propesyon.
5. Si Ai Ai Delas Alas ay _____ na komedyante.

Susi sa Pagwawasto

Subukin	1. D 2. A 3. D 4. C 5. B	Balikan	1. Salat 2. Manhid 3. Nahabag 4. Manalangin 5. Natigalgal	Sutin	1. Dindin 2. Madre at Padre 3. Hardin 4. Paruparo 5. Dindin
Pagyamanin					
Pinatnubayang Pagsasanay 1	1. malapit 2. masaya 3. paaralan 4. damit na pamasok 5. masigasig	Pinatnubayang Pagtatasa 1	1. mesa 2. lalagyan ng damit 3. nagdadal 4. malubha 5. nahilo	Pinatnubayang Pagsasanay 2	1. maganda 2. mahal 3. masaya 4. Diyos 5. walang gana
Pinatnubayang Pagtatasa 2	1. masaya 2. paligsahan 3. masarap 4. madaaya 5. mabaho	Malayang Pagtatasa 1	1. B 2. C 3. D 4. E 5. A	Malayang Pagtatasa 2	1. Nakahiga 2. Malapad 3. Mahirap 4. Sobra 5. Mabiiis
Isagawa	1. MALAKI 2. PANGARAP 3. MAPARAS 4. MAGANDA 5. SIKAT	Tayahin	1. m a d u m i 2. m a s g a l a p 3. m a g b g t 4. m o d e l o 5. m a i a s	Karagdagan Gawain	1. mahalimuyak 2. kasunduan 3. magtampisaw 4. dalubhasa 5. tanyag

Sanggunian

Urbien-Salvatus, G., Arit-Soner, B., Casao-Santos, N. and Pesigan-Tiñana, R., 2013. *Mother Tongue-Based Multilingual Education Kagamitan ng Mag-aaral Tagalog*. Pilipinas: MGO Enterprises.

Urbien-Salvatus, G., Arit-Soner, B., Casao-Santos, N. and Pesigan-Tiñana, R., 2013. *Mother Tongue-Based Multilingual Education Patnubay ng Guro sa Tagalog*. Pilipinas: MGO Enterprises.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph